

16 днів проти насильства

Відділ соціального захисту ,військового обліку та соціальних послуг повідомляє :

У період з 25 листопада по 10 грудня поточного року на території України заплановане проведення щорічної міжнародної акції «16 днів проти насильства» Так, під домашнім насильством тепер розуміється діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

Норми нового Закону суттєво розширюють «коло осіб», насильство між якими вважається домашнім насильством. Так, дія закону незалежно від факту спільного проживання поширюється та подружжя, у тому числі колишнє, наречених, осіб, які спільно проживають чи мають спільних дітей, рідних братів і сестер та інших визначених законом осіб.

Виділяють чотири форми домашнього насильства: фізичне, сексуальне, психологічне та економічне.

Так, адміністративна відповідальність за вчинення домашнього насильства передбачена статтею 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Відповідно до санкції вказаної статті, вчинення домашнього насильства або насильства за ознакою статі, тобто застосування насильства, що не спричинило тілесних ушкоджень, погрози, образи чи переслідування, позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна або коштів, на які потерпілий має передбачене законом право, тощо, тягне за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (170-340 грн.) або громадські роботи на строк від тридцяти до сорока годин, або адміністративний арешт на строк до семи діб.

У разі потреби, не вагаючись телефонуйте до районного підрозділу поліції, або на номер "102" з метою термінового втручання. Представникам поліції, які приїдуть на виклик, детально опишіть все, що відбулось, покажіть тілесні ушкодження, а також меблі та речі, що були розбиті або поламані домашнім агресором. Також ви можете звернутися до до центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. В Україні діє єдиний телефонний номер системи безоплатної правової допомоги 0-800-213-103.

Безкоштовну консультацію з приводу домашнього насильства можна отримати також зателефонувавши на Національну «гарячу лінію» з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної

дискримінації за телефоном 0-800-500-335 або 116 123 (для дзвінків з мобільного).

Телефон чергової частини відділення поліції 1 (096-496-2855) ЯК УБЕРЕГТИСЬ ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА (ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ)

З початку стосунків не дозволяйте себе ображати чи принижувати, а також вчиняти стосовно Вас дії, які можуть привести до насильства.

Коли Ви бачите, що член сім'ї перебуває у стані сп'яніння, не з'ясовуйте з ним стосунків та не реагуйте на провокації. Спробуйте його заспокоїти, але не робіть при цьому різких зауважень.

Намагайтеся говорити з кривдником максимально спокійно, зрозуміло, чітко передаючи свої почуття і переживання. Ваші жести та міміка не повинні викликати агресії з його боку.

Не провокуйте конфліктів. Якщо Ви бажаєте примусити члена сім'ї ревнувати чи злитися, Ви можете спровокувати негативне ставлення до Вас і, як наслідок, виникнення конфлікту.

Уникайте суперечок у ванній кімнаті чи на кухні, де є гострі та різучі предмети.

Якщо зупинити конфлікт не вдається, спробуйте залишити приміщення та вийдіть на вулицю. На людях конфлікт, як правило, стає менш напруженим. Зіткнувшись з першими проявами насильства подумайте про власну безпеку та безпеку своїх дітей. Уявіть найгірший розвиток подій та продумайте свої дії у такій ситуації.

Домовтесь з сусідами, щоб вони викликали поліцію, якщо почують галас і крики з вашої оселі.

Якщо Вами отримано тілесні ушкодження, обов'язково зверніться до медичного закладу. Ви не лише отримаєте медичну допомогу, але й лікарську довідку, яка буде важливим доказом в суді.

У безпечному але доступному місці заздалегідь заховайте невеликий пакет з найважливішими речами (одяг, гроші, ліки, ключі, особисті документи, а також документи, які підтверджують право власності), продумайте маршрут Вашої втечі та визначте декілька місць, де Ви могли б переховуватись деякий час.

Зробіть все можливе, щоб кривдник не знайшов Вас, сховайте або знищьте всі свої записи та адреси, які б допомогли кривднику знайти Вас (записні книжки, конверти з адресами тощо).

Заздалегідь обдумайте можливі варіанти вирішення питань розподілу майна (квартири, машини), стягнення аліментів, визначення місця подальшого проживання. Краще за все звернутись до кваліфікованих юристів соціальних служб або громадських організацій, чії послуги є безкоштовними.

Продумайте, як обмежити спілкування з домашнім кривдником після розлучення і зберегти від нього дітей. Наприклад, попросіть колег поцікавитись, хто вам телефонує, попередьте співробітників дитячого

садочка, хто може забирати дитину додому, ходіть до інших магазинів тощо (тобто доцільно змінити звичні маршрути).

Тримайте під рукою номери телефонів поліції та інших установ, до яких Ви можете звернутися за допомогою: управління соціального захисту населення; служби у справах дітей; центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді тощо.

Не закривайте очі на факти учинення домашнього насильства, навіть якщо Вам страшно або соромно кудись звертатись. Сама собою проблема вирішена не буде.

Якщо ситуація критична, залишайте помешкання негайно, навіть якщо не вдалось взяти необхідні речі.

У разі потреби, не вагаючись телефонуйте до районного підрозділу поліції, або на номер "102" з метою термінового втручання. Представникам поліції, які приїдуть на виклик, детально опишіть все, що відбулось, покажіть тілесні ушкодження, а також меблі та речі, що були розбиті або поламані домашнім агресором.

СПЕЦІАЛЬНІ ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

Окрім притягнення кривдника до юридичної відповідальності, чинним законодавством передбачені також спеціальні заходи протидії домашньому насильству, які виступають формою реагування на вчинення особою актів домашнього насильства з метою індивідуальної профілактики насильницької поведінки та запобігання вчиненню насильства в особливо тяжких формах. При цьому, наявність таких спеціальних заходів зумовлена впровадженням в Україні кращих світових практик реагування на виявлені випадки насильства, особливо щодо захисту постраждалих осіб.

Спеціальні заходи щодо протидії домашнього насильства можна розділити на дві частини, а саме ті, які застосовуються підрозділами поліції та судом.

Так, з моменту виявлення факту вчинення домашнього насильства уповноважений підрозділ органу Національної поліції бере кривдника на профілактичний облік з метою проведення з ним профілактичної роботи. Крім того, у разі існування безпосередньої загрози життю чи здоров'ю постраждалої особи, з метою негайного припинення домашнього насильства, недопущення його продовження чи повторного вчинення, за заявою постраждалої особи або за власною ініціативою працівник поліції може винести терміновий заборонний припис.

Такий припис виноситься терміном до 10 діб та може містити наступні заходи:

зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи;

заборону на вхід та перебування в місці проживання (перебування)

постраждалої особи;

заборону в будь-який спосіб контактувати з постраждалою особою.

Невиконання термінового заборонного припису тягне за собою адміністративну відповідальність, передбачену ст. 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Також постраждала особа або її представник мають право звернутися до суду із заявою про видачу стосовно кривдника обмежувального припису, який може визначати заходи тимчасового обмеження прав кривдника, які є значно ширшими ніж за умови винесення термінового заборонного припису, у тому числі:

заборона перебувати в місці спільного проживання (перебування) з постраждалою особою;

усунення перешкод у користуванні майном, що є об'єктом права спільної сумісної власності або особистою приватною власністю постраждалої особи; обмеження спілкування з постраждалою дитиною;

заборона наближатися на визначену відстань до місця проживання (перебування), навчання, роботи, інших місць частого відвідування постраждалою особою;

заборона особисто і через третіх осіб розшукувати постраждалу особу, якщо вона за власним бажанням перебуває у місці, невідомому кривднику, переслідувати її та в будь-який спосіб спілкуватися з нею;

заборона вести листування, телефонні переговори з постраждалою особою або контактувати з нею через інші засоби зв'язку особисто і через третіх осіб.

Обмежувальний припис видається строком від одного до шести місяців, а його невиконання тягне за собою кримінальну відповідальність, передбачену ст. 382 Кримінального кодексу України (невиконання судового рішення).

Судовий збір за подання заяви про винесення обмежувального припису не справляється.

У разі вчинення домашнього насильства чи насильства за ознакою статі суд під час вирішення питання про накладення стягнення за адміністративне правопорушення має право одночасно вирішити питання про направлення особи, яка вчинила домашнє насильство, на проходження програми для таких осіб на строк від трьох місяців до одного року

Неявка кривдника для проходження програми для кривдників або ухилення від проходження програми без поважних причин тягне за собою кримінальну відповідальність. При цьому, притягнення кривдника до відповідальності за непроходження програми для кривдників не звільняє його від обов'язку пройти таку програму.

ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО – КУДИ ЗВЕРНУТИСЯ ЗА ДОПОМОГОЮ?

Нажаль на сьогодні домашнє насильство є однією з найпоширеніших форм порушення прав людини. При цьому, більшість сімейно-побутових

конфліктів залишаються латентними аж до моменту скоєння злочину, тобто потерпілі не бажають, а найчастіше соромляться повідомляти про такі факти не вірячи у можливість реальної допомоги, або ж намагаються просто змиритися з даною проблемою вважаючи її своїм особистим боєм. Однак, замовчування може лише ускладнити ситуацію, оскільки порушник уникнувши відповідальності за свої протиправні дії продовжить їх чинити і надалі.

У разі вчинення домашнього насильства або реальної його загрози необхідно обов'язково звернутися до Національної поліції. Це можна зробити зателефонувавши на телефон чергової служби відповідного територіального підрозділу, спецлінію «102», або відвідавши відділ (відділення) поліції особисто.

При отриманні заяви чи повідомлення про випадок домашнього насильства правоохоронцями будуть вжиті невідкладні заходи щодо його припинення, а також притягнення кривдника до передбаченої законом відповідальності.

З метою запобігання неправомірним діям у подальшому особа, яка вчинила домашнє насильство, береться на профілактичний облік та з нею проводиться індивідуально-профілактична робота.

Крім того, у разі існування безпосередньої загрози життю чи здоров'ю постраждалої особи з метою негайного припинення домашнього насильства, недопущення його продовження чи повторного вчинення поліція може винести кривднику терміновий заборонний припис, яким кривдника може бути зобов'язано залишити місце проживання постраждалої особи, а також заборонено йому в будь-який спосіб контактувати з постраждалою особою.

Постраждала від домашнього насильства особа може також звернутися до структурного підрозділу з питань сім'ї місцевої державної адміністрації або виконавчого органу з питань сім'ї сільської, селищної, міської ради, до повноважень яких належить здійснення координації діяльності суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. У свою чергу, з метою отримання соціальних послуг, інформаційної, медичної, соціальної, психологічної допомоги на безоплатній основі, а також тимчасового притулку, потерпіла особа може звернутися до центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Зазначеними центрами проводиться соціальне інспектування сімей, у яких мають місце випадки вчинення насильства, а також їх соціальний супровід.

У разі ж вчинення домашнього насильства відносно дитини, доцільно звернутися до органу опіки та піклування або служби у справах дітей, якими в межах повноважень будуть вжиті заходи щодо захисту її прав.

Для винесення обмежувального припису кривднику, постраждала особа або її представник можуть звернутися з відповідною заявою до суду. При цьому слід зазначити, що судовий збір у такому випадку не сплачується.

У свою чергу, для отримання безкоштовної правової допомоги, на яку мають право усі постраждалі від домашнього насильства особи, необхідно звертатися до центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. В

Україні діє єдиний телефонний номер системи безоплатної правової допомоги 0-800-213-103.

Безкоштовну консультацію з приводу домашнього насильства можна отримати також зателефонувавши на Національну «гарячу лінію» з попередження домашнього насильства, торгівлі людьми та гендерної дискримінації за телефоном 0-800-500-335 або 116 123 (для дзвінків з мобільного).